

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 ft — kr.
Hat hóra 2 ft 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szóig 1 ft 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítottatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltérben: minden három hasábos garmond sor díja 20

Földmivelésünk.

III.

Az eddig elmondottakon kívül sokan még magyar politikai szempontból is —, t. i.: hogy a földbirtok a magyar faj kezében biztosítsák, — szellőztetik a minimum megállapításának kérdését.

Na, ezt már semmiféleképen sem lehet érteni. Ugyan hát a kis- és középbirtokos nemesi osztályt, melynek sorait az új intézmények nagyon is megrikították, lehetne-e magyarnak nem nevezni?, hiszen éppen a hivatkozott pusztításnak a nemzetre elsomorítólag gyakorolt hatásai után kellett leginkább éreznünk, hogy ez az osztály: a legmagyarabb osztály!

Már most, ha a minimum a parasztbirtokra 6—8-s a középbirtokra 20—50 holdban (ennél kevesebb alig hozható be) állapítatik meg, akkor nemzetgazdasági szempontból joggal kérdezhajjuk: hogy így a nyert birtok föntartására vajjon alkalmas tényezőit és állandó munkásul maradhatna-e meg a kis- és középbirtokos nemesi osztály?!... Avagy talán lehetne belőle csinálni parasztot, melytől ő megvetéssel fordul el?!...

Elpusztul, meghal, — de paraszt nem lesz!

— Hát a földmivelő nép, vagyis a parasztosztály hogy áll?

Magyarország áldottabb s jobb vidékein a magyar faj uralkodónak mondható, földjéhez híven ragaszkodik, s attól nem egykönnyen válik el. Nem is észlelhetők itt a végtelen parcellázás hátrányai, sőt azt lehet mondani, — példa erre az alföldi rónaság, — hogy itt inkább szerzők, mint tékozlók vannak. Ezeknek a minimumra nincsen szükségük.

Ahol pedig a magyarság más, vegyesajku népekkel együtt lakik, ott azt tapasztaljuk legtöbbször, hogy a magyarság földbirtokának föntartásában erősebben áll a többiek fölött; s hogy eszerént csak a földmivelés előmozdításának szempontjából tárgyalható s vitatható a minimum kérdése.

S így éppen ezen oldalról sokan a minimum kérdését a hitelkérdéssel hozzák összeköttetésbe, állítván, hogy a kompakt s nagyobb testben álló földbirtok olcsó és könnyen megszerezhető hitel által tétessék képessé a haladásra s erőinek kifejtésére s hogy a végtelen elparcellázás szétforgácsolván az erőt, nem képes hitelalapot nyújtani és az egészségtelen hitelhasználatát korlátozni.

Az olcsó és könnyen megszerezhető hitel csak az üzletben és olyan téren lehet áldás, hol a forgó tőke veheti azt igénybe; oly helyen, mint a földbirtok, hol a jövedelem csak olykor fordul elő évenként, bármilyen olcsón és könnyen megszerezhető hitel sem mutatta föl eddig a kívánt eredményeket; s általában véve a földbirtok, amint hitelre szorult, a hitelt elfogadó kezéből másnak kezére vándorolt. Maga a minimum kérdését napirendre hozott azon állapot a mezőgazdaságban, hogy a földbirtok elaprózása az uzsora következtében állott elő, bizonyítja, hogy mily kétélű kés a hitel a földbirtok kezében!

Igaz, hogy az olcsó és könnyen megszerezhető hitel kizárja köréből a bajt — legalább ez volna a főczélja, — de lehet-e biztosan megállapítani, hogy egyik, vagy másik számára hol veszi kezdetét a különben törvény által dekretált kamat, mint uzsora?, hiszen az olyan hitel, mely becsülte-

sen és munkával fölhasználtatott, ha a fölhasználónak nem hozta meg a hasznot — amint a földbirtoknál az soha sem biztos, — ki merné mondani, hogy a fizetendő kamat nem úgy tűnik föl a hitelt-fölhasználó által, mint uzsora? és hogy a legkisebb kamatnak is ily esetben más következménye volna, mint az uzsorának, t. i.; a tönkremenés?!

Ám a földbirtokba befektetett javítások más elbírálás alá esnek, mert a befektetendő tőke nem biztos és nem számmal jelölt kamatra, hanem a nyerendő haszon reményében tétetik! És csakis ily befektetéseket bír meg s téríthet vissza idővel a földbirtok; de nem oly hitelt, mely számban és határozott időben fejeztetett ki.

A minimum behozatalával a földbirtok kompakt testekben fönttartható ugyan, de jövedelmére nézve — ha mindjárt a hitel alapjául tétethetnék is — a mi valószínűtlen, — akként föl nem használható, hogy a progresszív haladásnak tényezőjévé válják: hiszen, még a mostani szabad birtokos sem tudta megszerezni a maga számára az olcsó és könnyű hitelt, miként lehetne hát remélni, hogy a korlátolt birtok e fölött előnyben legyen! És ha csakugyan így volna is, fönttebbi nézetünk szerént nem bírná meg azt.

A minimum tehát, amint magyar politikai szempontból nem foglalja magában a baj orvoslásának szerét: úgy földmivelésünk virágzó állapotának előmozdítására sem válik be a szabad föld és munka idejében üdvös tényezőnek.

De habár a minimum behozatalát nem tartjuk sem korszerűnek, sem üdvösnek: úgy ezzel még nem akarjuk tagadni, hogy nem léteznek oly bajok, melyek hajdan, — akkor t. i. mikor a földbirtok szabadsága kimondatott s az urbér eltöröltetett, — a minimum behozatalával nem lettek volna eltávolíthatók. Igenis, megállt volna helyesen a minimum, mert közvetítő a feudális rendszer és a szabad birtok közötti átmenetekben. Ma már mint közvetítő nem szerepelhetvén, mint gyógyszer s oly tényező, mely földmivelésünk virágzó állapotát előhozza, nem használható; s ha mégis gyógyszerül behozatnék, könnyen „medicina peior morbo“ válhatnék belőle.

A lakószoba kulturális, társadalmi s egészségi jelentősége.

— Irta: Pfeifer János. —

Mit szóljak már most a gyermek-szobáról?! Sokat, igen sok panaszt lehetne erről mondani; ezuttal elég legyen annyi, hogy a gyermek sokkal kevésbé megbecsült valami, mint a selyem-díván és karszék, melynek, nehogy valami penész megfogja: külön, tágas, egészséges szobát tartunk; s ha netalán még egy tágasabb s egészségesebb szoba állana rendelkezésünkre: talán a hiúság kielégítése egy kisebb szalon berendezésére is ösztönözne inkább, semhogy e pompás termet a gyermekek mindent piszkító hajlamának rendelkezésére bocsájtanók. Hány ily visszás eset található köreinkben!, s hány még visszásabb ténynyel találkozunk szobáinkban?: annak megbírálását t. olvasóimra bízom.

Visszatérve az ablakokhoz és ajtóhoz, újból hangsúlyozom, hogy ezek első sorban a szellőztetés mindennapi szolgálatában álljanak. Minél többször és minél hosszabb ideig foglalkozunk a szoba eme tüdejével, annál inkább megközelítjük azt a határt, amely a szobának tiszta és egészséges levegőt biztosít.

Az ablak, eme rendeltetése mellett, a szoba melegségi viszonyait is szabályozza. Télen ugyanis gátolni kell a szoba gyors kihülését; ezt inkább a kettős ablakok eszközlik, mert a két ablak között álló légszlop, rossz melegvezető tulajdonánál fogva, inkább megfelel a czéljának. Az egyes ablakok eme czéljának — kevésbé felelnek meg; ezek emellett a szoba levegőjét folytonosan nedvességben tartják, mert a vizgőz a

hideg ablakokra lecsapódik, s onnan bajosan távolítható el; e nedvesség azután korhasztja az ablak rámkát, mi azonkívül, hogy a szoba levegőjét szennyezi, disztelenné is teszi azt; egy szóval: az egyes ablakok sem egészségi, sem gazdasági szempontból nem felelnek meg a czéljának. A tulságos világosság és napfény ellen szobánkat rendszeresen meglehetősen vastag redők védik s e tekintetben helyes eszközt választottunk, mert a vékonyabb lécezettel roltatták s vászon függönyök sokkal hátrább állanak amazok mögött.

Amily kellemes: forró nyári napon a nap égető sugárai elől egy hűvös szobába menekülni, — ép oly hasznos is; mert a szellőzés nagysága — a szoba minél kisebb hőfokától függ. Ha még megemlítem, hogy az ablakot, mint a szoba szemét, tisztán kell tartanunk, mert az irigység a tisztátalanság legkisebb szálkáját is meglátja benne, mert ez a komforttal berendezett szoba egyik kiemelkedő éke, a gazdasszonyok büszkesége, úgy bucsut vehetünk tőle s átmehetek a szoba egy másik részletére.

Az, ami testünkre nézve a csizmatalp, az a szobára nézve a padló. A talp lábunk padlója, a padló a szoba talpa. Vagy oly nagy-e a különbség a karthauzi barát fapapucsá s a szoba padlója között, hogy e kettőt egymás mellé álli va. Össze sem lehetne hasonlítani? Amaz egy hordozható padlónak illik be, emez pedig egy helyhez kötött talpának tekinthető. Rendeltetésére megegyezik e kettő: elválasztja testünket a nyirkos, hideg földtől, nehogy testünk legalsó része az egyoldalú lehűtés veszélyének legyen kitéve. Aki csizmára szert nem tud tenni, meztelán jár; kinek szobájában nincs padló, annak meztelános a szobája. Amily kellemetlen és sok esetben veszélyes a meztelános állapot, ép oly kényelmetlen a szoba földes padlója. Hogy a padló az egészséges szoba kiegészítő részét teszi, azt ma már mindenki tudja.

A szobapadló, melyre mindennemű piszok és fertőző anyag hull, még a legdiszesebb szobának is oly részlete, mely szorgosabb vizsgálat után nemcsak disztelenné, de ártalmasnak bizonyult. Fölszakítva egy jól tisztázott szoba-padlót, egy rakás szemétre bukkanunk, melynek láttára megborzadunk! Bőr, szőr, ruhátörmelék, ételmaradék, sokszor szobánk betegének egyéb veszélyes váladékai rakásra halmozódnak ott. Ezenkívül hány élő állat laka s holtnak sirja az!! Mindezek rothadásnak, bomlásnak indulnak és szennyezik szobánk azon levegőjét, mely kizárólag saját céljainkra volna fordítandó.

E tekintetben a szobában szigorú tisztaságnak kell uralkodni, a legkisebb szemét eltávolítandó, mert sokkal okosabb ez, semmint a megromlott levegőt szellőztetéssel javítani, ami különben is sikertelen, másrészt pedig a szellőztetésnek semmi okkal be nem bizonyítható elpazarlása volna.

Tisztaságot szerető házinőink ügyelnek is arra, hogy a szobapadló mindig tiszta legyen. Ne vegyék rossz néven azonban, ha a szoba suroltatásában egy kis merényletre figyelmeztetem önöket, mely egészségünk ellen van intézve, ez u. i. az: a surolás alkalmával a padló hézagaiba betóduló víz, az ott összegyűlt szerves hulladékoknak rothadására tápot nyújt, miáltal szobánk levegője szennyeztetik. Ezzel természetesen nem azt akartam mondani, hogy jobb sohasem surolni, mint sokszor; csupán azt, hogy a közmondás ama szavai: „a tisztaságot sokszor egészségünk árán szerezzük meg,“ — itt teljesebbé mennek.

Szobánk padlója vagy kemény fából, a legtöbb esetben azonban puha fából készül. A kemény fából készült, jól összeillesztett padló sokkal czélszerűbb a puhafa-padlónál, melynél a deszkák teljes kiszáradás után összehúzódznak, s a támadt üregekben említettem levegőfertőző anyagok elrejtőzhetnek. E hátrányon segítettendő, igyekszünk, hogy a támadt rések lécezzel betömessenek; az ugynevezett bevexolás által még inkább segítettünk a bajon, mert a szobát napenként vízes ronggyal tisztára lehet törölni. Legjobb volna a Fodor tanár ajánlotta parafinnal való behuzás; ez ajánlattal azonban, mint minden újjal még meg nem barátkoztunk; minek egyik főoka az, hogy e behuzás módzataival s gyakorlati fogásaival még meg nem ismerkedtünk.

Az az általános szokás, — mely a padló tisztogatásánál azért irányadó, hogy szép fehér legyen, — mi végből valódi surolás helyett oly anyagokkal mázolja be azt, melyeknek fehér pora oda ragad a padlóhoz, — elítélendő; mert ez egy fölösleges porképző a nyag-aszobában.

Legyen a szobapadló barnás, vagy sárgás színű, az nem baj, csak legyünk meggyőződve arról, hogy a reá tapadt piszok eltávolított; s ez bizonyos inkább érhető el a jó erős, maró luggal való súrolás által, mint a divatos „pogácsa” bemázolással. Ugyisint megrovandó az a szokás is, hogy sok helyen a szobának egész padlóját szőnyeggel borítják, nehogy a járókelő valahogy a padlóra lépve, bepiszkítsa azt; amily kényelmetlen e szokás, ép oly rossz is, mert a folytonosan kopó szőnyeg törmelékei beszennyezik a levegőt.

Kértem: ezek által távol tartjuk-e a behordott piszokot a szobától? Mindkét kérdésre nemmel kell felelni, s így okosan cselekszünk, ha lakószobánknál a fölöszámu szőnyegeket mellőzzük.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Bucsuszó színészeink után.** Elmúlt a színi évad, színészeink utrakeltek Ipolyság s onnan tovább Vác felé, hogy folytassák nemes pályájukat a kultúra terjesztésében. Bucsuszavunk, mit utánuk küldünk, az elismerés őszinte hangján szól, mi a derék színtársulatot joggal megilleti. Harminczegy alkalommal láttuk őket Thália oltárán áldozni; s ez alkalmak legtöbbszörénél éreztük a szívet, lelket nemesítő és gyönyörködítő azon hatásokat, melyek csak olyan forrásból törhetnek elő, mit a művészet rejt méhében. Örömmel konstatáljuk, hogy városunkban régóta nem volt ehhez fogható társulat, se létszáma, se művészi képessége. Az igazság és elismerés parancsolja, hogy megemlékezzünk megégyeszer szokáról, kiknek vonzó játékaikban annyi élvezetet találtunk. Kiről is szólhatnánk előbb, mint N i k ó Lina asszonyról? hiszen az volt ő nekünk, ami Blaha Lujza a népszínháznak. Ez a vándor diva, játék és ének tekintetében annyi otthonossággal s oly vonzó természetességgel urálja a hallgatók kedélyét, hogy a nagybabszabásu színházak igényeit is képes kielégíteni művészetével. I v á n y i Mariska csinos színpadi alak, jól énekel, s úgy az operettekben, mint a népszínművekben érdekes naíva. A komolyabb drámai művekben: J e l e n f y Jolán egy szép jövőre hivatott ifjú erő, kiben a szép képességgel a törekvő akarat is parosul: S z e n t e s s y Ilon imponáló játékkal kezeli a drámai anya és középkorú nő szerepeket. B e r z s e n y i né sokoldalú tehetség a színdarabok majd minden nemében. B e r z s e n y i Margit sokat haladt tavál óta, e fiatal színésznő tehetsége és komoly törekvése biztosítja neki a sikert. A férfiak között is van több oly tag, kikben hivatott erővel találkozunk, nem bevégezett művészek ugyan, de játékaikban gyakorta láttak föléllani a művészi tulajdonok nemes lángját. Ilyen a komoly drámában: B á r d y és B e r é n y i, továbbá K o v á c s, ki egyszersmind a népszínművek kedélyes apáinak hű személyesítője. Komikai szerepekre termelt jó színész találtunk K ö v e s s y B e n és M á r t o n f y b a n; ez a lassabb, amaz a szelesebb komikum reprezentálója. Még Nagy Pistáról e kellemes hangú, gyakorlott tenoristáról kell megemlékeznünk, ki Nikó Lina asszonyi szerepeiben mutatta be szép tehetségét. A társulat többi nő és férfi tagjai kezdő, de törekvő és általában tehetséges egyének. Az ének és zenekar közmegelegedésre oldotta meg nehéz földadatát. Egy szóval a szerencsés szervezett társulat dícséretére válik T ó t h Béla igazgatónak, ki elismerésemellett törekvése folytán az állandó színházzal bíró vidéki közönség igényeit is képes kielégíteni társula-

tával. Sajnos, hogy a mi közönségünk anyagi pártolása nem nyilatkozott méltó arányban; csakis az elismerés és taps erkölcsileg nemes, de anyagilag kevés jutalmával áldozott a társulatnak. Nem bolygatjuk a közöny okát. Annai azonban bizonyos, hogy színészeink korán jöttek, ez az idő nálunk kedvezőtlen a színeszetre: s ebből okulva, a jövőben későbbre óhajtuk színészeink megérkezését s bizonyára az anyagi eredmény kedvezőbb leend. Addig is szívből kívánunk színészeinknek szerencsés utat, erkölcsi és anyagi méltó elismerést s mindezekhez laukadatlan erőt és jó kedvet!

— **Stefánia koronahercegnő öfenségéhez a lévai nőegylet által fölterjesztendő díszes, albumszerű lával-fóliát kiállításra költségeire adakoztak Lévaról:** Szakmáry Antónia 2 frt., Levatic Mártonné 2 frt., Lakner Lászlóné 1 frt., Leidenfrost Emilia 1 frt., Frommer Ignáczné 1 frt., Pólya Józsefné 1 frt., Levatic Gusztávné 1 frt., Rimónóczy Anónia 2 frt., Schwarcz Györgyné 1 frt., Hoffmann Mária 1 frt., Mácsay Lukácsné 1 frt., Szandtner Matild 1 frt., Bobok Györgyné 1 frt., Brach Margit 1 frt., Várady Eszter 1 frt., Kabina Józsefné 1 frt., Leidenfrost Mária 1 frt., Fülöp Emilia 60 kr., Ehrenfeld Franciska 1 frt., Csekey Flórisné 1 frt., Czirók Jánosné 1 frt. — Összesen: 23 frt. 60 kr.

— **Vihyei fürdővendégek névsora, f. évi júniushó 3-ig:** Arkay Sándor, iparos és családja Budapestről (5 személylyel), Janszky Mária, hivatalnok neje Budapest (1 szem.), Tandler Sándorné, iparos neje Selmeczbánya (7 sz.), Csihal József, kereskedő és családja Budapest (9 sz.), Felbermayer Nándorné, városi pénztárnok neje és unokája Vörös Sarolta, Selmeczbánya (2 sz.), Turczér Anna, iparos neje és anyja, Körmöcz (2 sz.), Dimak J. G. kereskedő neje, Selmeczbánya (1 sz.), Hellmerich Jozefine magánzó, Selmeczbánya (1 sz.), Sóska Mária, iparos neje Privigye (1 sz.), Dimak Gyula, takarékpénztári tisztviselő, Selmeczbánya (1 sz.), Fiedler Gyula, takarékpénztári tisztviselő, Selmeczbánya (1 sz.), Füst Johanna, kereskedő neje, Bátorkeszi (1 sz.), Weisz Eleonóra, kereskedő neje, Bátorkeszi (1 sz.), Enyei Károlyné, vasúti hivatalnok neje és huga Gönczy Anna, Kolozsvár (2 sz.), dr. Brach Ferencz, megyei főorvos, Léva (1 sz.), Mácsay Lukács, kir. tanácsos, Léva (1 sz.), Weisz Betti, kereskedő neje, leánya és eselédje, Léva (3 sz.), Hoffmann Sándor m. kir. postamester neje, Kőpatak (1 sz.), Róth J., kir. távirádaállomás főnöke, Zólyom (1 sz.), Scheicher Ferenczné és gyermeke, Budapest (2 sz.), Gunda Istvánné, tanító neje és leánya, Andód (2 sz.), Gyapay Ilona, gazdatiszt neje Zsitva-Ujfalu (1 sz.) Bolemán Józsefné, kereskedő neje, Léva, (1 sz.), dr. Weisz Jakabné, orvos neje és huga, Nyitra (2 sz.), Ebergényi Kálmán, m. k. b. gy., Selmeczbánya (1 sz.), Petrás Emilia, tanító neje, Pálojta (1 sz.), Zareczky Adolfné, bányagazgató neje Selmeczbánya (1 sz.), Berger Bertha, kereskedő neje és leánya, Léva (2 sz.), Mácsay Károly, szolgabíró, Szent-Kereszt (1 sz.). Összesen 50 személy.

— **Szittnyai emlékkönyv.** A magyarországi „Kárpát-egyesület”-nek Selmeczen székelő Szittnyai-osztálya a vidék egyik legszebb pontjára, a Szittnya-hegyre egy díszes emlékkönyvet készített a végéből, hogy az ott megforduló turisták, kirándulók és látogatók abba neveiket s esetleg tapasztalataikat és benyomásaikat bejegyezhesék. A 200 lapra terjedő könyv tablaja „A magyarországi Kárpát Egyesület Szittnyai-osztályának Szittnyai Emlékkönyve. 1883.” című fölíratot viseli; első lapján Petőfinék a termé-

szetet dícsőítő egyik verse olvasható. Az emlékkönyv az osztály szittnyai házában, az ottani Koburg-hercegi erdővéd fölügyelete alatt áll.

— **Szilassy Zsigmond, Léva város főjegyzőjének** ügye a f. hó 7-én tartott városi közülésben akként lön megoldva, hogy a képviselőtestület a pénzügyi bizottság által javaslatba hozott 400 frtnyi kegydíjat 600 frtra emelte. — Szívesen konstatáljuk a városi képviselőtestületnek e nagylelkű magatartását, s óhajtuk: vajha a város közönsége minden nemes ügy iránt — a lakosság tulterhelteése nélkül — hasonló nemeslelkűséget gyakorolhatna!

— **Rendőrségünk figyelmébe.** A fürdőidény beálltával figyelmébe s kellő ellenőrzésébe ajánljuk rendőrségünknek a P e r e c z-patak mentén való szabadbani fürdést. Mesterlegények, inasok, sőt diákemberek is egész fesztelentül használják a szabadbani fürdést s épen legkívált azon helyen, melynek hosszában az ut a fürdőházhoz vezet. Mertlnek már föl több olyan panaszok is, hogy a fürdőház férfiközönségéből egy némelyek egész a z ö l d k e r t i hidig leuszkálnak s ott partraszállva, szárazföldi uton teszik meg szemérembosszantó expediciójukat vissza a fürdőházhoz. A tisztos közönség által ez állandóan használt parti ut mellékén ne tőrésenek meg tehát a szabadban fürdő egyének s a parti expedició vetkőzött alakjait pedig legezészerűbb lesz: „brevi manu,” „kézzel fogható argumentummal” terelni az illendőség korlátai közé! Csak egypár ily példányon kell az erélyes intézkedést végrehajtani: s akkor megszűnnek a panaszok!

— **A bars megyei gazdasági egyesület f. évi júniushó 17-én d. e. 10 órakor, Léva városi háza nagytermében** tartja rendkívüli közülését, melynek tárgyai lesznek: 1. A zsitva-ujfalusi földműves iskola ügye. 2. A Léva vidéki választmány alakulása. 3. Mezőgazdasági hitel-egyletek alakítása.

— **Az országgyűlési képviselő-választók névjegyzékének kiigazítását** az alább megnevezett községekben a lévai kerület első összeíró küldöttsége, f. évi júniushó 9-én fejezte be. Léva városában összeíratott 386 egyén, V-Ladányban 101, Gr-Szt-Györgyön 72, Óvárótt 33, Zsemlemben 48, Nagy-Szeccsen 80, Nagyodon 48, Nagy-Törén 42, Kis-Törén 4, Kis-Szeccsen 71, Nagy-Kálnán 62, Kis-Kálnán 35, Alsó-Váradon 41, Fűső Váradon 35, Ó-Barson 42, Gr-Kelecsényben 30, Nagy-Kosmályban 28, Gr-Szöllösön 68, Csejkön 64, Tolmácson 26, Gr-Ujfaluban 38, Gr-Kesziben 31, Podluzsányban 32, Pusza-Szt-Kereszten 1 és Solymoson 20. — Összesen 1438 választóképes egyén.

— **Öngyilkos szakácsnő.** Az öngyilkosság mániái, beteg társadalmunknak ezen elszomorító tünete most már egész divatszzerűleg jelentkeznek; sőt az utóbbi időkben, az eddig romlatlanabbnak hitt néprétegből is gyakorta kezd fölbujánozni az életfalonl önkéntes elszakítása. Így Léva is f. hó 7-én, Petrás Anna helybeli születésű, 26 éves hajadon szakácsnő-eseléd, szolgálatadó gazdáját meglapta — s midőn a lopott tárgyak ruhaládájában föltaláltattak, bűn- és szegényérzetében, észrevétlenül a padlásra szökött s ott a ruhaszárító kötélre fölakasztotta magát.

— **Az állami közép-ipartanoda igazgatóságától** vettük a következő értesítést: „Hogy azon iparos tanoncok és segédek is, akik régebben valamelyik középiskolának csak két-három osztályát végezték s azóta a gyakorlatban vannak, beléphessenek az állami közép-ipartanodába: fölkértnék a t. cz. szülék és gyámok, hogy a fölvételi vizsgát illető fölvilágosításért

Tárhoza.

Országos, magyar nemzeti ünnep.

(Kárezoletok.)

Lesz-e magyar királyi himnus?

Igen is lesz! Az országos dalárda-egyesület háromszáz darab aranyat tűzött ki pályajutalmul; és ugyan százat a szövegre és kétszázat a szöveg zenésítésére. Tehát pénz van; ahol pedig pénz van, ott a jó ősi magyar szokás szerint a dal és zene el nem maradhat; így a magyar királyi himnus biztosítva van, ha nemis az általános első magyar biztosító társulatnál, de az országos dalárda-egyesületknél.

Igaz ugyan, hogy hadanában más eljárás volt divatban. Régenten a költők, művészek inspirációjukat követvén, a jutalom eszéja és ingere nélkül irtak és műveltek nagy dolgokat; ma ezek helyett nagy jutalmak tétetnek s váratnak; a jutalom haszna az ihlettség dícsőségét leszorította, s az így létrejött művek a köznapiság üzlet-porondján hamar elzülnek, elmállanak. Ments isten, hogy a jutalom kitévését gáncsolni, vagy azt elvonni akaróknak!, hanem csak annak akarunk kifejezést adni, hogy manapság kevesebb az inspiráció, de annál több a haszonvágy és a jutalmazás-keresés; van külterjes munka elég, de kevés a beirtalom.

Vajha csalódnánk!

Na, de ne anteczipáljunk a jövőt, az országos dalárda-egyesület nemes hivatását dícséretes buzgalommal teljesíti s megtette köteleességét, a többi a költők és művészek dolga.

Hanem, ha már meglesz a magyar király-himnus s eként megvan a muzsika: nem kellene hát gondoskodnunk az ünnepélyről is?!

Minden országban, minden önálló népnek, nemzetnek van nemzeti ünnepe; a magyaroknak nincsen!

Azaz pardon, hát Szent-István ünnepe micsoda?

Szent István ünnepe! Ez mondják sokan, nem a magyar nemzet, hanem csak a katolikusok, tehát egy felekezet ünnepe. Magyarországon pedig több és sokféle felekezet van s ezeket egy kalap alá hozni, mely

kalap csakis egynek tulajdona, — bajos volna, tehát, ugymond — szent István ünnepe nem lehet nemzeti ünnep.

Epen ez okból s talán még más szempontokból is nagyon indignálódott egy híres történészünk, midőn a millenárium megünneplésére elsőrangú hírlapunk Szent István szobrának föllállítását, melyre szép eredményel gyűjt adakozásokat, vette czéiba.

Pedig e kérdést jobbra vagy balra eldönteni, beállt a szükség.

Király-himnus készül, a millenárium közeledik; tehát a koszorú, a fény, pompa, ékesség minden oldalról halmozódik, csak azt nem tudjuk, s abban nem vagyunk tisztában, hogy mikor ünnepeljünk?

Sajátságos dolog, hogy amint a nemzeti ünnep, ugy a millenárium megállapításában sem tudunk zöld ágra vergődni.

Tudós embereink mindakettőben kancsal szemekkel néznek egymásra.

Ugyan nem volna-e jó: itt is valami pályadíjat kitézni? Például: ezer darab arany annak, ki kimutatja s bebizonyítja, hogy a honalapító Árpád hozta be a kereszténységet az országba és hogy ő volt az első keresztény fejedelme Magyarországnak s ennek folytán konstatálása annak, hogy Szent István nem volt s nem lehetett első magyar király.

A pályadíjra szükséges pénzt össze fogják adni azon adósok, kik az új uzsoratorvény életbeléptével megszabadulván az uzsorától, az így megtakarított kamatok 100%-ét is oda adják e célra.

Lesz tehát tárgy, miről diskurálhatnak tudósaink s lesz pénz, melylyel busásan díjaztathatik a koszorút megnyerendő munka.

Azonban föltéve, de meg nem engedve, hogy sikerülne a kitézött pályakérdést megoldani, s Szent István az első királyi székéből kimozdítva a honalapító Árpádot bele helyezni: a keresztény Árpád fejedelmet melyik vallás felekezet szerint tegyük nemzeti ünnepünk hősvé?

Hátha vele is ott volnánk, a hol Szent Istvánnal vagyunk?!

Persze, hogy erre legkönnyebb azt felelni, hogy egyik vallásfelekezet szerint sem, hanem ezektől eltérőleg, önállólag nemzeti érzelmiünket követve egyedül alkossunk nemzeti ünnepet.

Igen helyes, csak hogy lehetséges-e: bármilyen s így nemzeti ünnepet is a keresztény világban, a keresztény társadalomban, a vallás kizárásával alkotni!

Igen, lehet!, ott van Amerika, s ott vannak más szabad státusok, hol a nemzeti ünnep a függetlenség kivívásának emlékeül szolgál. Ezt kell elfogadnunk nekünk is! Igaz, hogy Magyarország nem Amerika s nem olyan szabad státus, hol a függetlenségnek elfogadható dátuma volna, de azért önálló ország, ezer éve fonnáll; a millenárium előttünk van, tehát nemzeti önállóságunk kelete legjobban fogadható el nemzeti ünnepül.

Ha a nemzeti ünnepet ugy kontempláljuk, hogy a hivatalos világ ünnepeljen, nem lehet kifogást tenni, hogy a vallás felekezetek kizárásával alkotassék az meg; de ha a nemzeti ünnepet olyanná kívánjuk tenni, hogy a néptömegek kedélyének világát áthassa s abban a nemzeti ünnep iránt minél magasztosabb érzelmeiket ébresszen: ugy a vallást számításán kívül hagyni nem lehet, vagyis a nemzeti ünnepet a vallásos érzelmebe be kell oltani. S hogy ez megtörténhesék, nem szükséges, hogy az egy vallás felekezet ritusa szerint terveztessek megünnepelteni, hanem minden vallásfelekezet a maga ritusa szerint tilje meg az ünnepet, s a vallás felekezetnek csak azon egy pontban kell találkozniok, hogy mindnyájan az állam által meghatározott nemzeti ünnepet ugyanazon a napon s magyar nemzeti érzellemmel ünnepeljék.

Könnyű ezt kimondani, de mikor vannak vallásfelekezetek, melyek sem szenteket, sem ünnepeket nem ismernek, hogy lehetnek ezeket az ünnepek megülésére birni!

Hol nincs vallási szentség nincs vallási ünnep: ott szentnek kell lenni mégis a hazának, a haza iránti buzgó szeretetnek s érzelmenek!, oly vallásfelekezet pedig nincs hazánkban, melyben ez utóbbi szentségek

mielőbb sziveskedjenek az igazgatóságához fordulni, hogy az érdekeltek a jövő tanév elején tartandó fölvételi vizsgára kellően elkészülhessenek, mert csak sikeres vizsga alapján vehetik föl.

— Rövid hírek. — Időjárás a jövő hétre: többnyire esendes, meleg időt várhatni: a hét elején esőkkel félbeszakított, utána tartósabb derengésekkel. — A szt. István-szobor ügyében a hercegprímás szt. István napjára Budapestre összehívja a püspököket és javaslatot terjeszt eléjük a szobor föllállítására. — A leghosszabb nappali idő Európában, Izland sziget fővárosában van, hol a leghosszabbik nap negyedfél hóig tart. — Foghagyma alkalmazásával egy portugál orvos már 9 embert gyógyított ki teljesen a veszett ebek marásából. a következő receptje szerint: a beteg sebének előbb kimossák vízzel, azután pulverizált foghagymával erősen bedörzsölik s ezután a beteg 8—10 napig foghagymából és vízből álló erős gyógyszert vesz be gyakran, sőt később is erősen foghagymázott eledellel él. — Léghajók jubileuma volt a múlt héten: f. hó 5-én múlt száz éve annak, hogy az első léghajóval a Mongóliai testvérek Annonay városkából fölszálltak. — Telephon-hálózatot létesít a közlekedési miniszter: Arad, Pozsony, Szeged és Fiume között. — Németország bortermelése évenként átlag 3.700.000 hektoliterre megy. — Narancsból rendkívül finom aromájú, barnaszínű bort lehet sajtolni, ha a kisajtoló lé közé minden 0-85 literbe egy klg. cukrot teszünk; a narancsmagnak azonban nem szabad a lébe jutni. — A népszínház tagjai, egy hét óta aratják a babérokat a viedeni színházban, Bécsben. — Futárvonatok nyitlak meg Páris és Konstantinápoly között, melyek Bécsen és Budapesten át oda és vissza, kétszer közlekednek. — China és Franciaország között a feszült viszonyok háborúra nyújtanak kilátást. — Mily értéket képvisel Magyarország tavali gabnatermése?: buza 317.7 millió forint, rozs 99.5 mill. frt., árpa 93.3 mill. frt., zab 65.4 mill. frt. — Forgalomban van jelenleg monarchiánkban összesen 411 millió, 597 ezer, 579 frt. 5 krt. érő bankjegy és papírpénz.

Apróságok. Az eltitkolt számla. „Tudja, kedves vendégem, nálam most nincs annyi pénz, mennyivel a mai vacsoráért tartozom, tartsa észében holnapig ezt a kis összeget.” — Igen, uram, de nekem rossz emlékezőtehetségem van, majd följegyzem kétával az ajtó fölé. — „No azt ne tegye, hisz akkor az egész világ tudni fogja, hogy adós vagyok!” — Tudja mit, kérem?, hagyja itt a főső kabátját, azt majd szépen ráakasztjuk, így nem fogja meg tudni senki sem.

LEVELEZÉS.*

Verebélyen, 1883. május 31-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Május 30-án tartatott a verebélyi r. kath. iskolában a zárvizsga. Nem akarván a „pro domo sua” modorban szólani, tehát elvből tartózkodom minden dicsekvéstől; hadd szóljanak a m. t. előjárók és vendégek elismerésének nagyrabecsülendő nyilvánításai.

Tek. Benkovic Imre, földbirtokos és iskolaszéki alelnök ur ismét 40 frttal jutalmazta a tanítók szorgalmát. Megjegyzendő, hogy a tisztelt meczénás 5 év előtt élethossziglan kötelezte magát ezen összeggel járulni a tanítók fizetésének javításához, ha különösen a magyar nyelv tanításában kivánatos eredményt mutathatnak föl.

T. Zongor János, járási szolgabíró és nt. Horánszky

* Az alábbi két levél, térszűke miatt, mult számunkból ki-maradt. Szerk.

nem kultiváltatnának, csak a helyes módját találjuk el: ezen érzelmeikhez hozzáférni.

Midőn 1857-ben a szeptemberi pátens a protestánsok szabadságát és jogait sérteni megpróbálta, vajjon nem voltak-e a nem protestánsok legbuzgóbb pártolói a protestánsok ellenzésének és a pátens elleni föltámadásának?!

Midőn szent István napja 1860. aug. 20-ikán demonstratív ünnepeltett s a katonaság minden oldalról igyekezett ezt meggátolni s a falukról a városokba siető mindenféle ájtatoskodókat s híveket a b. meneteltől elzárni s hajlékaikba visszatéríteni: vajjon ezen ájtatoskodók között nem voltak-e feles számban a protestánsok is?!

Igen is, itt is ott is egy közös érzelem a haza szeretetének érzelve egy közös kapcsolással fűzte össze a különböző vallás felekezeteit!

E közös érzelem fölbresztésére kell hatni s támaszkodni a nemzeti ünnep megalapításánál is.

De hát ki legyen mégis a nemzeti ünnep hőse?, kitől és honnan datáltassék az? s mely nap legyen a magyar nemzeti ünnep napja?!

Árpád a honalapító, Szent István a kereszténységbe való belépés, a nyugati civilizációnak elfogadása s a magyar királyság megalapítása, mely királyságnak révén szerencsésen eljutottunk a millenáriumhoz; igaz „megfogya bár, de törve nem”!

Melyik nagyobb a kettő közül?!

Mindakettő nagy.

Istennek hála, nagy férfiaknak nem vagyunk hi-jával. Tóth Kálmán jeles költőnk a színtűn jeles „Ki volt a nagyobb?” című költeményében hazafias buzgalomában a számát sem tudja meghatározni nagy és kitűnő férfiaknak!

Mindazáltal nemzeti életünk e kettőben legjobban tükröződik vissza.

Árpád a honalapító.

Szent István a honfönn tartó.

Áról büszkén mondhatjuk vivott harczi s diada-

István segédlelkész urak 4—4 frttal jutalmazták a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett és jó magaviseletű gyermekeket. Ft. Pristyak Neit, esperes-plebános ur nemesak szent képeket, írószereket és olvasmányokat osztatott szét a jómagaviseletű, szorgalmas növendékek közt, hanem a sok év óta gyakorlott jótéteményben most is részesíté a két segédtanítót (Tóth Kálmánt és Farkas Ákost), teljes megelégedésének kifejezése mellett 40—40 frtot juttatván nekik segélyül!

Könnyen megeshetnék rajtam, hogy a föntisztelt nemesszívű s ép azért szerény jötevők neheztelését vonnam magamra e nagylelkűségök közhírré-tétele által; ennek kiküldése okáért legyen szabad megjegyznem, hogy a világ dicséretére nem szoruló emetteiket csupán azért bátorodom nyilvánosságra hozni, hogy sokan azon számtalanok közül, kik a tanügy iránt lelkesülni tudhatnának s oly szerencsés helyzetben vannak, hogy annak fölvirágoztatását anyagilag is a „föntisztelt urak példája szerint” előmozdítni hivatvák, a vonzó példa után indulva, hasonlóképp cselekedjenek!

Midőn tehát a nevezett uraknak e téren is mint a magam, úgy a többi részeseitek nevében a jótéteményekért mélyen érzett hálámát kifejezném, a legfőbbban óhajtom s kívánom, hogy az ég ura éltesse őket és sok oly lelkes hazafit adjon drága hazánknak!!! Vivant sequentes!

Geriey Mátyás,
fötanító.

K.-Apáthi, 1883. májushó 31-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Remélve, hogy leveletem szives közlésre méltatja, van szerencsém becses lapja tisztelt olvasóinak a következőket tudomására juttatni.

A kis-tapolcsányi róm. kath. népiskolában májushó 29. és 30-ik napján tartattak meg az évi zárvizsgálatok, amelyeken, a szépszámú hallgató közönségen kívül jelen voltak: gróf Keglevich Istvánné öméltsága, esztári Germanecz Károly ur, megyénk tanfelügyelője, Terstanszky József, Csizmárik Márton ottani lelkész urak és Rajczy Rezső szolgabíró ur.

Ami a vizsga kimenetelét illeti, arról a legnagyobb dicsérettel kell szólanom. A népiskola összes tantárgyaiból — kivéve a hittant — magyarul feleltek a gyermekek. A kitűnő eredmény — különösen a magyar nyelvben — az ottani tanítók: Gergelyi Rezső és Germanecz Pál urak ügybuzgó s fáradhatlan tevékenységét igazolja.

Sok ilyen derék tanítót a hazának! Ekkor remélhetjük, hogy édes hazánk szép nyelve elterjedésének igéje megtestesülend.

Éljenek!

K. Á.

Tanügy. Értesítés.

A „paulai szt.-Vinczéről nevezett keresztényszere-t-növérék” vezetése alatt álló lévai leányiskolában a f. tanévi zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni:

F. hó 21-én délelőtt az 5. és 6. osztályban, délután a 3. és 4. osztályban.

22-én délelőtt a 2. ik és délután az 1-ső osztályban.

23-án a kisdedóvodában, és pedig 8—10 óráig a gyermekek, és 10—12 óráig a leánykák osztályában.

lai után Virgiliussal: „tanta emoliserat hūn-garam condere gentem!”

Erre igazán alkalmazhatjuk Cicero szavait: „non minus jucundi sunt nobis dies illi, quibus conservamur, quam illi, quibus nascimur.”

Hát tudnók-e méltóan megünnepelni s emléknapiját megülni Árpádnak a mai keresztény társadalmi álláspontunkból s állapotunkból? S nem közelebb vonz-e magához Szent István, ki a kereszténységbe vezetett s ezen társadalmi állapotunkat megalkotta? Nem kényszerít-e a logikai következetesség — mit egy nemzet magától oly könnyen el nem dobhat, ha reputációját megsérteni nem akarja — ugyancsak Szent Istvánhoz, nemzeti életünk e-nemű alkotójához? Avagy nem élünk-e mindnyájan a kereszténység alapján szervezett társadalomban?

Mondják, hogy sérti Szent István szentté-tétele azon keresztény vallásfelekezeteit, melyek a szenteket és azok ünnepét vallási dogmául el nem fogadják.

Nos, hát Szent Istvánt ne mint szentet, hanem mint Magyarországot első királyát, a szent elnevezést is elhagyhatván, tegyék egy megalapítandó országos magyar nemzeti ünnep emlékhővévé, s ha van vallásfelekezet, mely őt, mint szentet is ünnepli, legkevésbé sem érezhetik magukat megsérten, hisz országunkban a szabad vallás-gyakorlat semmiféle vallásfelekezetet sem sérthet, valamint nem is sért.

Nincs tehát semmi plausibilis ok, melynél fogva Első István, Magyarország első királyának ünnepe, országos magyar nemzeti ünnepül ne dekretáltathatnék.

Vannak, kik azon politikáját, — melyszerént az általa kimondott azon elv folytán: „regnum unius lingvae est imbecille” nem igyekezett egy nemzetiségűvé egy nyelvűvé tenni Magyarországot, — hibáztatják; miáltal a későbbi, de különösen a mai időben lábra kapott különféle nemzetiségi aspirációknak s divergálásak forrását ezen hibás politikájában keresik.

Ezt megítélni a történezszerk tiszte lévén, e szük

Kéretnek a szülők s a tanügy barátai a vizsgálatokon leendő szives megjelenésre.

Léva, 1883. június 7. Az intézet főnöksége.

Színészet Léván.

— Szombat (jun. 2.): Cifra nyomorúság. Csikynnek ez — ugyszólván legjobb színművét már 4-ed ízben látta közönségünk, s ez alkalommal is megfelelt a várakozásnak az előadók föltűnő szép játéka volt Jelenfy Jolának Eszter szerepében, Kovács is excellált, mert hisz a napidijas írnotok csakis ő tudja jellemezni; Aranyossy azonban a talány-szerű jellemet nem domborította ki Tarczali Jenőben, küzdött vele, de hatást kelteni nem bírt. Iványi Mariska, Szentesy Ilon, Berzsenyi Adél és Margit mind élénk és átértett alakítással tündek ki. Kovácsy azonban halványan színezte Mádi Simit, pedig itt a komikumba mélyebben kellett volna belemarkolni.

— Vasárnap (jun. 3.) A száraz malom, Vidor Pál népszínműve. Középtérképű darab, előadása azonban hatást és köztetszést aratott. Nikó Lina az özvegy menyecskét rutinirt tapintattal állította elénk, nemkülönb Kővessy is az öreg molnárt; mindkettőjük dalai tapsot idéztek elő. Berényi (gépész), Berzsenyiné (Sári), Mártónfi (gép-fűtő) szintén jelentékenyen emelték az est sikerét.

Hétfő (június-hó 4-én): A kis szórakozott francia vigjáték. Fordította Paulay. — A szereplők általában helyes fölfogással és készultséggel oldák meg föladatukat.

— Kedd (jun. 5.): Titilla hadnagy, operett. A szöveg (Rákossytól) I. Napoleon seregének Magyarországbani táborozása idejében játszik, segítve a magyar népies elemmel. Azonban a zene (Puks Ferencz-től) sok helyen nem felel meg a mű lényegének, mert a paraszt ajkáról elhangzó operettben hiányzik a magyar népiesség típusa. Titillát Nikó Lina érdekléssel játszta és énekelte, Nagy Pista (Belázs hadnagy) ma drámai érzéssel játszott, énekében pedig nagy hatású értékesítette szép hangját. Kitiűt még Iványi Mariska Katieza szerepében. Kővessy az ezredest találóan és Berzsenyiné az aggleányt derűltég között játszotta.

— Szerda (jun. 6.): Kővessy Albert jutalomjátékú: Liliomfi bohózatos vigjáték Szígligetitől. Vigjáték irodalmunk e le.kiválóbb bohózatú terméke folyton tartó általános derűltéget kelteit a közönségben. A czinszerepet a jutalmazott élénk és tapintatos komikummal alakította; mellette Mártónfi játszotta ügyesen Szellemit, ez érdekesen komikus jellemet. A hatással adott játékból kitanult még Iványi M. (Erzsi), Berzsenyiné (Camilla), Nikó Lina (Mariska), Bárdy (vendég), Berényi (pinczér), Aranyossy (Szilvay professor), Körmeny (ifj. Schwarz) és Bácskay (öreg Schwarz). — Közönség azonban gyér számmal.

Csütörtök (jun. 7.): A tőtleány másodszi előadásával bucsuzott el derék társulatunk. Néhány szerep újabb beosztása folytán ez nem volt annyira sikerült előadás, mint első ízben; azonban erre befolyással bírt a közönség és előadók azon hangulata is, mely, a bucsuzás fogalmából is már önként következni szokott. — A derék és törekvő társulatról bővebben szólunk a „Különfélék” rovatában.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Holló Sándor.

keretben annak bonczolgasába nem boesajtkozhatunk, azonban annyit mégis koczkaztatunk, hogy pusztán a mai álláspontunkról aligha lehet igazságos ítéletet hozni; aztán ne feledjük, hogy azon időben első és főkötelesség volt a kereszténységet s ezzel a nyugati civilizációt elfogadtatni a magyar nemzetel; ezen föladatát pedig hogy fényesen megoldotta: azt föle elvitatni nem lehet, valamint azt sem, hogy a millenáriumban ezen általa inaugurált politika útján jutottunk el.

Tehát ezen hibái (?) — melyek még bebizonyítandók, — honfönn tartó érd-meit nem devalválhatják. S azon magyar lap, — mely a többi közt az ő szobrának föllállításával kívánja az ezredévet megünnepelni: oly hazafias dolgot mivel, mely előtt senkisémm ségelyelheti kalapját leemelni; hiszen milliók ajkáról hangzik az ének: „Hol vagy István király, téged magyar kíván!”

Alkossunk országos magyar nemzeti ünnepet, s tűzzük ki annak napját augusztus 20-ikára, mint az első magyar király napjára, hogy a megalkotandó magyar királyi himnus méltóan zenghesse elvűllhetlen fönnállását s virulását Magyarországnak!...

„A legelső magyar ember a király,

Lelje népe boldogságán örömet,
Hir szerencse koszoruzza szent fejét!”

Váry.

A színházban.

A bűn és az erény képét láttatja a színpad; Emberi küzdelmek játszanak életet itt. Itt, — hol a buval együtt az öröm jár, küzd; s a közönség Nézve e párviadalt, sirva, kacagva örül: — Kérded, hogy: mi igaz, mi való a színpadi létben, Melyben a kendőzés adja a főszerepet?!

Színpad az élettel ma egy!... Oh, hisz az égi igazság Kendözött maga is; s meztelenül soh'se jár!

Luna.

403/1882. Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Levath Márton** lévai lakos végrehajtónak **Glück Ignác** és **neje Halbendis Emma** végrehajtást szenvedő elleni **300 frt** tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósa területén lévő Nagy-Kálna községben fekvő s a nagy-kálnai 174. számú tjkben A I 1. sorozám alatt Glück Ignác és neje Halbendist Emma tulajdonul fölvetett 93 összeírti számú **lakházukra**, az arverést **869 frtban** ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fent megjelölt ingatlan az **1883. évi június hó 19-ik** napján délelőtti 10 órakor **Nagy-Kálna** községben a bíró házául megartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának **10%-át**, vagyis **89 frt 60 krt** készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át kell szolgáltatni.

Kelt Léván, 1883. évi április hó 5. napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Gyenes József, kir. járásbíró.

954/1883. Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **besztercebányai püspöki uradalom** végrehajtónak **Szebechlebszky András** gr.-szöllősi lakos végrehajtást szenvedő elleni **60 frt 45 krt** tőke követelése, ennek 1848. évi május hó 1-ső napjától, ugy 6 frt 71 krt után 1864. évi november 1-től járó **5%** kamatai, továbbá a 7 frt perbeli és z már eddig 19 frt 33 krt tevő, valamint a még felmerülő végrehajtási költségei kielégítése végett lefoglalt következő **ingatlan vagyonság** u. m. Szebechlebszky Andrásnak a fenn megnevezett járásbírósa területéhez tartozó gr.-szöllős községbeni 104. sz. tjkben A I 1-7 és + 1-2. sorozám alatt ingatlanai és tartozékai az **1883. évi június hó 27-ik napján** délelőtti 10 órakor **Gr.-Szöllős** községében a bíró lakánál az 1881. évi LX.

t. cz. 169-174. §§-ok szabályai szerént megartandó bírói arverés útján a kikiáltási áról is eladatni fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettek, hogy az ezel egyidejűleg megalapított arverési föltételek szerént: 1-ör. A megalapított kikiáltási ár, az A 1-7. soroz. alatti fekvőség és tartozékára **1609 frt o. é.** az A + 1. sorozám alatti tartozékára **63 frt o. é.**

2-ör. A venni szándékozók tartoznak az arverés alá bocsájtott ingatlanok kikiáltási árának **10%-át** bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni. Az arverési föltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekv hatóságnál és a Gr.-Szöllős község előjáróságánál is megtekinthetők.

Kelt Léván, 1883. évi április hó 14-ik napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Gyenes József, kir. járásbíró.

953/1883. Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a **besztercebányai püspöki uradalom** végrehajtónak, **Gyurosat József** gr.-szöllősi végrehajtást szenvedő elleni **65 frt 91 krt** tőke követelése, ennek 1848. évi május hó 1-ső napjától, ugy 7 frt 32 krt. után 1864. évi november hó 1-ső napjától járó **5%** kamatai, továbbá a 7 frt perbeli és a már eddig 19 frt 33 krt tevő, valamint a még felmerülő végrehajtási költségei kielégítése végett lefoglalt következő **ingatlan vagyonság**, u. m. Gyurosat Józsefnek a fenn megnevezett járásbírósa területéhez tartozó gr.-szöllős községbeni 130. számú tjkben A I 1-7 és + 1-6. soroz. alatti fekvőségei az 1883. évi június hó 28. napján, délelőtti 10 órakor, **Gr.-szöllős** községében, a községi bíró házául az 1881. LX. t. cz. 169-174. §§-ok szabályai szerént megartandó bírói arverés útján a kikiáltási áról is eladatni fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettek, hogy az ezel egyidejűleg megalapított arverési föltételek szerént: 1-ször. A megalapított kikiáltási ár, az A I 1-7 sorozámok alatt foglalt fekvőség és tartozékaira **1968 frt o. é.**

Az A + 1 soroz. alattira **71 frt o. é.** az A + 2 soroz. alattira **50 frt**, az A + 3 soroz. alattira **170 frt**, az A + 4 soroz. alattira **50 frt**, az A + 5 soroz. alattira **170 frt o. é.** az A + 6 soroz. alattira **42 frt o. é.**

2-ször. A venni szándékozók tartoznak az arverés alá bocsájtott ingatlanok kikiáltási árának **10%-át** bánatpénzül készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Az arverési föltételek többi pontjai, a hivatalos órák alatt ezen tjkv hatóságnál és a Gr.-szöllős község előjáróságánál is megtekinthetők.

Kelt Léván, 1883. évi április hó 13. napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Gyenes József, kir. járásbíró.

643/1883. Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Janson Adolf** lévai lakos végrehajtónak **Oroszlány János** budapesti lakos végrehajtást szenvedő elleni **52 frt 50 krt** tőke követelés és törvényes járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbírósa területén lévő Léva város határában fekvő egy a végrehajtást szenvedő **Oroszlány János** valamint a társtulajdonos **Dékai Károlyné** szül. **Oroszlány Veronikának** a lévai 81. sz. tjkben A + 1 soroz. alatt foglalt **lakházukra 720 frt o. é.** becsárban, továbbá az A + 2. sorozám alatti **fekvőségre 33 frt**, becsárban, továbbá az A + 6. sorozám alatti **fekvőségre 79 frt**, végre **Oroszlány Jánosnak** az ugyanazon ivben A + 4. soroz. alatt $\frac{1}{2}$ részben fölvetett **ingatlanágára**, az arverést **226 frt** ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi július hó 6-ik napján** délelőtti 10 órakor **Léva** mezővárosában a kir. telekkönyvi iktató hivatal helyiségében megartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

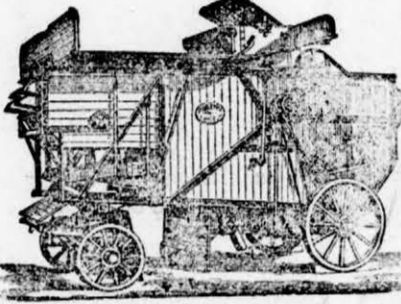
Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának **10%-át** vagyis az A + 1. soroz. alatti fekvőségre **72 frt**, és az A + 2. sorozám alatti fekvőségre **3 frt 30 krt**, továbbá az A + 6 soroz. alatti fekvőségre **7 frt 90 krt**, végre az A + 4. soroz. alatti fekvőségbeni $\frac{1}{2}$ rész jutalékára **22 frt 60 krt** készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át kell szolgáltatni.

Kelt Léván, 1883. évi április hó 20. napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Gyenes József, kir. járásbíró.

162. 10-3. **ROBEY & COMP.**
Budapesten, IX. kerület, Üllői ut 35. sz. alatt,

ajánlják országsgazerte legjobbnak ismert
tűzanyagot megtakarító
szén-, fa- és szalmafütésre berendezett
gőzmozdonyait,
felülmulhatlan és bármely időjárás viszonyosságainak legjobban megfelelő

vasgerendás eséplőgépeiket
szabadalmazott magán tető szerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek ugy Magyarország elsőrendű uradalmi- és gazdától származó s gőzcséplő-készleteink rendkívüli nagy munkaképességéről és utólérhetetlen tartósságáról szóló bizonyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat kívánatra bérmentve küldjük.

153. 15-11. **Cséplőgépeket,**
(kézi és erőhajtásra, szalma- és rostával és tisztító készülékkel,) valamint
Járgányműveket,

(1-6 lóerőre) szilárdan és szállításra alkalmazva — mint különlegességeket gyárilag készít, — s az elismert kitűnő szerkezetért és munkaképességért kezeskedve, — olcsó áron szállít

Mayfarth Ph. és Társa,

Bécs II. Praterstrasse Nr. 66.
A gyár (Frankfurt a. M.) több — mint **100** éremmel és oklevéllel van kitüntetve majd minden államból.
Az általunk Magyarországra szállított **Cséplőgép-készletekről** több száz bizonyítvánnyal, — valamint részletes leirással és az árak jelzésével illusztrált **Árjegyzékek** kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.
Alkalmasságuk elfogadtatnak. Viszontelárusítóknak magas rabbat engedtetik.

Ruston, Proctor és társa
BUDAPEST, Nádor-utca, 39. és 41. szám,
ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyait
fa- és szénfütésre,

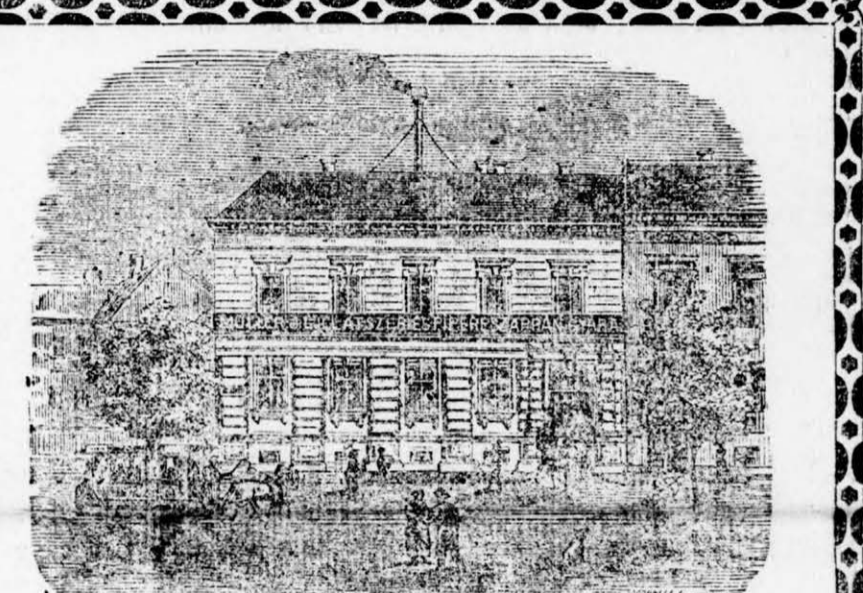
szab. szalmafüteső gőzmozdonyait,
gőzcséplőgépeiket

dobmentő és üszegtisztító előkészülékkel, 154. 10-3.

HOFFHERR féle

egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

MÜLLER J. L.
ILLATSZER- ÉS PIPERE-SZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyár: VII. Rottenbiller-utca 36. sz. a., saját ház.
Raktár: IV. Koronaherezeg-utca 2. sz., a „Virágkirálynéhoz“.

Ajánlom saját gyártmányú illatszeremet és pipere-szappanaimat ugy nagyban eladásra, mint a t. fogyasztó közönségnek posta útjáni rendelésre. — Az általam készített:

Müller J. L.-féle
családi szappan.

Dr. GEBHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató ur által nekem kiadott bizonyítvány szerént: Kiváló orvosi tulajdonságú és erőteljes hatással bír a bőrbetegségektől. — Dobja 40 kr., 3 db dobozban 1 frt 10 krt.

Carbol-szappan.

Dr. Lenhossy Josef kir. tanácsos és magr. kir. orvosi tanár ur nekem kiadott bizonyítvány szerént: Kiváló orvosi tulajdonságú és erőteljes hatással bír a bőrbetegségektől. — Dobja 40 kr., 3 db dobozban 1 frt 10 krt.

Poudre de Serail.

legfinomabb arczpor.

BLAHA LUJZA (báró Splényiné) ő méltósága kedvelt arczpora és általa a következő sorokkal tüntetett ki:

Tisztelt Müller J. L. illatszerész urnak Budapest.

A Poudre de Serail, melyet én föltalált, valóban kitűnő és nemcsak parfüm, mert nem csak az arczon láthatatlan és tartós, de egyszerűen rendszer használatnál ártalmatlanság által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig senkielő arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságait jövendőben mint kozmetikumot kiadólag fogom használni és meg vagyok győződve, hogy föltaláhatatlan jószágait általános elismerészek fog örvedeni.

Tisztelt BLAHA LUJZA.

A Poudre de Serail fehér, rózsás és sárga színben kapható. Egy doboz ára 60 kr. és 1 frt.

Minden itt fel nem emlitett pipere- és illatszer, valamint mindennemű pipere-csészé nálam nagy választékban kapható.

Postal megrendelések utánvételre pontosan teljesítetnek.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök. Minden cikk ezen bejegyzett védjeggyel van ellátva, valódiságát az bizonyítja. Fentebbi gyártmányok részben az alábbjegyzett cséplőkészletek kaphatók:

Pompadour Creme.

Ezen szappan, melylyel a híres Pompadour asszony csodaszépségét későbbi generációk fönn tudta tartani, anélkül, hogy az egészségének ártott volna, általam eredeti tisztaságban állítottatik elő, s azt a tisztelt hölgyvilágnak a leghatározottabban ajánlhatom. Egy tégelylyel 1 frt 60 kr.

„Lixia Lyss“

a legfinomabb és lekedveltebb illatszer, mely illatának kellemessége és tartóssága által tünik ki: flaconja 1 frt 50 kr. és 3 frt.

„Eau de Cologne“

saját gyártmányom. Kitűnő szer lej- és fogtűzés ellen, nemcsak a fejet és szemeket erősíti, hanem a bőrt is puhábbá és üdösebbé teszi, az arcz gyöngösege és a szemhéjak megpuhítottatnak, ha ezen szerrel közönséges vízzel verteve a szemeket mosunk, vagy egy vékony nedvesített ruhával borogatjuk. Kis üveg 40 kr., nagy üveg 80 kr.

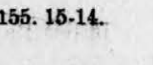
Továbbá a következő kitűnő illatszer: **Flours d'Orang, Opoponax, Rezeda, Tubaróza, Fehér-róza, Moha-róza, Chypre, Flours de Mai, Heliotrope, Jacinthe, Jokey-Club, Jasmin, Maracchale, Mille flours, Muse, Nemown Hay (szóna), Patchouli, Spring flowers, Ylang-Ylang, Violette de parme; flaconja 1 frt 50 kr. és 3 frt 50 kr.**

Salicil szájvíz és fogpor.

Kiváló hatással bír a beteg foghús meggyógyulására és a fogakról az idegen alkalmatásokat eltávolításra. — Egy üveg szájvíz 80 kr., kis üveggel 50 kr., egy üveg fogpor 80 kr.

Brillantine,

folyadék lágyítja kenőcs, mely a szál és bajsz, valamint a haj fényét és lágyaságát előidézi, s a kihalástól és törékenységtől is megóvja. — Egy kis üveggel 70 kr., nagy üveggel 1 frt.

155. 15-14.

Léván, kapható:

Bolemán Ede gyógyszer-tárában.

Egy látogatás Grossmann és Rau-Chenbach első m.
gazdasági gépgyárában és géptárában Budapesten.

Legutóbbi időzítésünkél a fővárosban — alkalmunk volt a főnti telepítvényeket megtekintetni, ahol annyi sok újjal és érdekességgel találkoztunk, hogy kellemesen indítva éreztük magunkat a látottakról, amennyiben az épen elérhető, olvasóink elé e sorokban minél hübb képet nyújtani.

Az engedély, a gyárat — mely a külső váci uton az osztr. pályaudvar közelében fekszik — megtekinteni, készségesen megadatott és tényleg várakozásainkat teljesen fölülmulva találtuk, midőn terméin átmentünk.

Vezetőnköt követve, mindenekelőtt egy nagy épületbe léptünk, melyben a kovácsműhely és vasöntőde létezik. Az épület majdnem egészen kőből és vasból készült, magas és óriási ablakai igen nagy világosságot bocsátanak be, ami a munkásokra és munkára nézve föltötte előnyös.

A számos kovács-tűzhely, melyek valamennyien szelelők által tartatnak lángban, üllők és gőzkalapácsok mellett, láttunk újszerűtű nyese-gépeket; és a kovácsműhelyet, melyben természeténél fogva, sok gép nem lehet, igen czélszerűen berendezve találtuk.

A vasöntőde — éppen jókor jöttünk, hogy egy öntésnél jelen lehessünk — szintén czélszerűen van berendezve és valóban hiba nélküli finom öntést hoz létre.

A vasöntődeből utunk, nagy fakészlettel megrakott fa-félszereken és egy raktáron át, mely egészen meg volt tömve kész gépekkel, a tulajdonképeni gyári épületbe vezetett. Ez három emeletű magas épület és minden emelet óriási méretekben egy termet képez, minő termeket még eddig nem láttunk. Itt is igen széles és magas ablakokat találunk, úgy, hogy a termék teljes világosak. A földszinten az indító-gép van, — a kazánház a gyári épülettel mintegy 20 lépésszóra fekszik, — mely az összes áttéti tengelyzetet működésbe hozza. Ezen teremben találkoztunk különleges gépekkel, melyek csakugyan czélszerűség tekintetében mindent fölülmulnak, mit eddig láttunk. Furógépek, hatalmas esztergapadok, gyalulógépek stb., s mindezen gépek az előállítandó géprészek készítéséhez különösen szerkesztve.

Munkás élet uralkodik itt és mintaszerű rendben fekszenek az egyes géprészek a működő gépeknél, hogy összegyűjtve a felszerelőkötűz jussanak és rövid idő alatt egészszvé egyesüljenek. A kész gép azután többszöri próbának lesz alávetve, mely azonban a pontos munka folytán legfőbbnyire már a kezdettől fogva rendszeren és pontosan működik és csak ritka esetben igényel mellékes helyreigazítást.

Az első emeletnek hasonló nagy termében, melybe egy fölönöz által jutunk, az asztalos-műhely van elhelyezve és a másodikban a kész gépek be lesznek festve. Ha azok azután megszáradtak, a fölönöz által az első emeletig és innen egy hidon át a már említett raktárba vitetnek.

Valamennyi termék légszesz- és vízvezetéssel van ellátva és azonkívül gőzfűtés is létezik, mely nealáni tűz esetén egyszersmind oltószertül használható. miután a vizgöz a tüzet elfojtja. Megemlítjük még a ka-

zánházhoz esatolt, gőzzel fűtött faszárító termet és beárjuk ezen gyár leírását azon megjegyzéssel, hogy még nem találunk telepítvényit, mely ehhez hasonló s általános czélszerű berendezésekkel birna, tényleg azonban egyet sem ismerünk, melynek a sikerület oly annyira mintegy a homlokára volna írva, mint ennél; és azon határozott meggyőződésben vagyunk, miszerént e gyár egészen rövid idő alatt kétszeroly-nagy lesz mint ma, ami különben a tulajdonosoktól kilátásba is helyzetetett, amennyiben a telek, melyet a gyár számára vásároltak, mintegy 7000 négyszögöl nagy.

Legjobb benyomással távoztunk ezen gyárból és tovább indultunk a váci köruton fekvő raktárba. Ezt minden érdeklődőnek, aki Pestre utazik, meg kellene tekintenie, mivel gazdagabban és áttekinthetőbben berendezett raktárt nem fogunk találni sehohsem. Az udvarban talán vagy 70 gőzmozgony áll, azután jön egy raktár emeletekkel, fölönözökkel, futó-darukkal és hidakkal ellátva, ameyben földszint, első és második emeleten gőz- és járgányeséplőgépek, rosták, trieurök, stb. százként vannak beraktározva. A második még nagyobb ház, mely már a gyár-utczába nyílik, földszinten teli van mindenféle nagyságu gőzmozgonyokkal és gőzeséplőkkel, melyek mintául való megtekintésre vannak föllállítva. Az első emeleten továbbá járgányeséplők vannak beraktározva. A harmadik és negyedik emelet mintateremül szolgál és itt mindennemű járgányeséplők, trieurök, ekék, vetőgépek, stb. stb., egy szóval mindaz dus választékban föltalálható, amit egy gazda használhat. Ezen telepítvény megtekintését minden érdeklődőnek a legmelegebben ajánlhatjuk. O—a.

Közönség köréből.

Póstai közlekedésünk hiányai.

Az alábbi sorokban azt hiszem, az olvasóközönség hangulatával is megegyező fölszólalásnak adok kifejezést, melyben póstai közlekedésünk gyarlóságait — habár csak főbb vonásokkal is ecsestelem. A közönség érdekében álló dolognak tartom tehát, hogy az alább érintett hiányok illetékes helyen figyelembe vétes-enek és kipótoltassanak.

A postai szállítványok megsértés ellen biztosítva nincsenek; különösen a hírlapok, akkárhányszor oly megsértve kerülnek az olvasók kezébe, hogy a behajtási szögleteken olvashatlanok; mi ezt nem a kezelő személyzet hibás eljárásának, vagy ügyetlenségének, hanem annak tulajdonítjuk, hogy a szállítást közvetítő járművek nincsenek a szállításra kellőleg berendezve, nincsenek bennök a kényesebb szállítványok a sértés ellen megóva. Pedig az a legfőbb követelmény, hogy a szállítványok minden baj, sértés ellen védve legyenek. mert anélkül a postai szállítás a közönség igényeinek meg nem felel.

Szükséges továbbá, hogy a postai vonatok közlekedése a kiszabott órákban pontosan eszközöltessék. Az ugyan ki nem kerülhető, hogy néha-néha valamelyik postai járat akadályokba ütközvén, el ne késsek, de azt valóban helyeselni nem lehet, ha némelyek a postaszállítók közül az elkésést, ugyszólván rendszerre akarják alakítani. Ez a közönség, — mely a postai szállítás magas díjain hívül, még a különféle czimek alatt, u. m. fiók- s helyfoglalás, lapkihordási illetekkel eléggé terheltetik, — tán mégis megkivánhatja, hogy némi tekintettel legyenek gyors közlekedési igényeire.

Meg kell e helyen még jegyeznünk, hogy míg postánk nem volt államosítva, póstafiók sat., illetekeink

nem súlyosodtak úgy reánk, mint most; s nem lehet aztán csodálni, ha a pósta államosításában nem birjuk azokat az előnyöket fölfelezni, melyekről az előre bocsajtott híresztelések folytán egykor álmodoztunk. Na természetesen ennek csak magunk vagyunk okai; mondhatná valaki, hogy mi nek építettünk oly magas légvárakat, melyek e romlandó világban meg nem állhatnak s a halandók számára épen nem valók, maradjunk csak a földön, de aztán ne akarjunk valódi Jeremiások lenni; haladjunk a világgal s örüljünk, hogy az állam költ reánk, holott e költséget más helyen is gyümölcsözteszethetné s talán nagyobb előnnyel, mint itt.

Jól van, de azért igaz marad Nagy Ignác egykori humorisztikus írónk megjegyzése: „jó, a jó, de jobb a jobb s kicsinyenél tul tesz a nagyobb.“

A jobb után vágyódunk! N—s.

Irodalom és művészet.

Magyarország és a Nagyvilág cz. képes hetilap junius 3-iki száma érdekes czikk- és képtartalommal jelent meg. Czikkok: Meghaltak találkozás (rajz), Margitay Deszától. — Pelleas és Etarre (Tennyson királyidillje) Koroda Páltól. — A szikla alatt (elbeszélés). Szépfaludi Ö. Forenczról. — Sarah grófnő (regény) Ohnet György után fordította Sziklay János. — Tarczalevél a német fővárosból. — Színház és zene. — Irodalom. — Hirrovat. — Képek: Demetriusz sirboltja a Mihály-arkangyal-székesegyházban. Étterem a czari palotában. A czárné hálóterme. Nagy Iván tornya. A kremlini két kapu. Katalin és Nagy Péter koronája. A moszkvai nagy harang. III. Sándor czár koronázási ruhában. A budapesti múgyetem palotája. Római futtatás. Buvárlatok a tenger feekén (2 kép). Párizsi divatkép (versenyöltözöt). — A gazdag tartalmu lapra előfzethetni: negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frttal a kiadóhivatálnál, Budapest, Nádorutczá 7. sz.

A Gazdasági Mérnök hetenként megjelenő szakfolyóirat legutóbbi számának gazdag tartalma a következő: Gr. Széchenyi István minimum javaslata. Nemzetközi villamos kiállítás Bécsben 1883. Aszfaltburkolat Washingtonban. A Tiszavögyei társulattól. Folyókotró gép (1 ábrával). A nória-öntözés Spanyolországban (1 ábrával). Szeszkeserleti állomás a fővárosban. — Továbbá a „Tálalmányok“ rovatában számos újítást és czélszerű új eszközöket, gépeket közöl, ábrákkal illusztrálva, melyek úgy a földművelés, mint az ipar ügyére előmozdító hatást gyakorolnak vannak hivatva. — „Kérdések és fölvilágosítások“ cz. rovatában szintén közhasznu dolgokkal találkozunk. — A „Vegyes közlemények“ pedig számos és közérdekű ismertetéseket tartalmaznak. — E kitűnően szerkesztett lapra előfzethetni a kiadóhivatálnál, Budapest, egy évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 krral. Szerkesztő és kiadja: Gonda Béla min. főmérnök és múgyetemi m. tanár.

A Ország-Világ cz. képes hetilap legutóbbi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Pénzházasság (regény) Acsády Ignácztól, Nászéj (költemény) Csáktornyai Lajostól, Két örültnek szerelme (új rajz) Frankenburg Adolftól. A rejtély kulcsa (elbeszélés) Káthy Emiltől, Az erdei királynő regéje (képpel), Ókori költők közt (költemények) Latkóci Mihálytól, Vasárnap délután a budapesti városligetben (képpel), Az élet huszáves korban (regény) ifj. Dumas Sándortól, Tavaszal (képpel), Az akadémia 43-ik közülése, A háttörténet Relle Ivántól, Egy életkérdés (képpel), Képek az állatvilágból. — Színház és művészet. — Egyetek, társulatok. — Divat. — Különiték. — Rejtvények, naptár. — Előfzetheti pénzek negyedévre 2 frt 50 kr, félévre 5 frt, egy évre 10 frt, Wilekens és Waidl kiadóhivatálába, Budapestre küldendők.

— **Magyar színészek és színésznők életrajzaival. Adat-Emlék- és Színműtár** cím alatt egy igen érdekes és nagybecsű vállalat első füzetét küldetett be hozzánk, melyet a Kassán megjelenő „Színészi Közlöny“ szerkesztője, Báthory Románics Mihály, kiváló gonddal és gazdag, változatos tartalommal szerkesztett. Czélja: a magyar színművészet lényegével foglalkozó, hszagpótlo művet írni az egyetemes magyar színészet történetéről. Az egész mű 50 füzetre, azaz öt kötetre van megállapítva, minden egyes kötet 10 füzetet foglal magában. Az egyes füzetek tartalmát képzendik: a vidéki magyar színészet jelenben működő összes tagjainak és mindazoknak életrajzai, élményei, naplói, akik a színésztől visszavonultak, vagy akik már elhunytak. Továbbá föltalálhatók lesznek egyes füzetekben még: egykoru fölvezések színészetünk multjából, régi színlapok, okmányok, szerződések, színházi törvények, jellemző adomák és több ezekhez hasonló adatok. Minden füzet, kezdetben — a nyár folyamán — havonként egyszer

Tárcza.

Az én bérem.

— Karczolat. —

Tárczában illő tárczáról is szólni. . .

Én is szolgál vagyok, mint annyi más; ámde — vékony vigasztalás ugyan — az én uram nagy ur: az állam, kinek tanítója vagyok. Ne érts félre, mosolygó olvasóm, csak annyiban viselem e szép nevet, mennyiben annak a 12 küllőjű keréknek minden fordulatanál 300 frtnak valék pénztelen tulajdonosa. . . Hanem hát, se baj, van tárczám, ha tölteleke nincs is! Nem boldogabb vagyok-e annál, kinek — egyik sines?

Nézegetem gyönyörűséges bugyellárisom s mert eddig mindig oly bérem volt, mit hiába tettem bele, elillantott: egész ambicióm odaterjedt, vajha egyszer nem belevalóval jutalmaznának meg az egek, amit aztán megtarthatnék örökre.

A sors hozzám nem most-ha! Szedtem a sátorfát, beadtam a kulcsot s mentem 10 hold földbérre. — Nincs még föltalálva az a tárcza, mibe ez beleférjen, tehát nincs olyan sem, melyből elkallódjék. És igazam volt. A föld megmaradt, de a termést róla előlte a fagy, a víz, vagy a szárazság s így csakugyan nem volt sem belevaló, sem elkallódó bolmi. Igen, de átkul a föld mellé dakált még 40 pengő is: és én megint csak ott voltam, ahol a mádi zsidó.

Nem tudtam hova tekeredni, hogy czéлом elérhessem s már az elégedetlenség és világfájdalom fogott el végre, s szájamba adta a mindenki által koptatott: „romlott emberiség, undok élet“ sóhajoksipjait, miket fujtam is hűsögesen.

Bus klarinétolásom azonban eljutott tiszteletes urambátyám fülébe, kinek, a sok közt, egy késői fimagzata is vala. Eljött hozzám s bánatomban osztozkodva fölkiért: e magzat külön tanítására.

Jól van, mondok, nem rugdalódom sorsom ellen, itt maradok s növelve a falu 125 apró emberét, tanítom a 126-ikat is, de csak úgy, ha megigéri urambátyám,

hogy fizet: semmit. Ezt nem kell tárczámba tennem s nem kell belőle kivennem.

Szent volt az alku; annál szentebb, mert pap volt a felek egyike.

És én szorgalmasan eljárógattam a parochiára, tanítgatva ott a fiut emberismeretre s pénz-megvetésre. Szavam nem hangzott pusztába el! A gyermek kiümmert engem is, mint a romlottak egyikét s elveté kezéből idegen kutárokéba még azt a pénzt is, mely nem vala övé.

Telt az idő, a nagy kerék egy küllője lefordult. Én a parochiára mentem. Gizella nagysám fogadott, egy piros pozsgás arczu szőke-barna lány s rám vetette két szeme bogárfényét. Én zavarba jöttem s ő fölveve a szót:

Kedves tanító ur!, megfoghatatlan előttem, hogy ön Aladár kis testvérkémmel oly odaadól foglalkozik s jutalmul — — —

Semmit kértem, igenis. Ez az egyetlenegy, mit tárczámba be- s abból ki nem vehetek.

Igaz, hogy nem tárczába való, de azért. . . Bizony a semmi sehová és mindenüvé való. . . Ha szabad kérdenem, ön talán szemfájásban szenved? Igazán sajnálom.

Én, szemfájásban?

Igen, igen! Edes apám az ön határozott kívánatára, gondolom, ezért hozatott semmit, melyet ime, van szerencsém önnek mély köszönettel átnyújtani. . . Óhajtom, ne sokáig legyen szüksége e kurára.

Amint a becsomagolt semmit megláttam, elállott az eszem! Hát még ilyen semmi is van?! Uram fia, jól látok-e? Erölttettem szemem s annál jobban láttam azt a kedves kis arczot, azt a két kis fehér kezét, mely nyújt felém a — bért.

A lányka teljesen szívembe nézett s csintalan mosolylyal kötö lelkemre, hogy egészen más uton kell elindulnom, ha csakugyan megakarom találni azt, kin tudadnom lehetetlen.

Rimánkodtam, esengtem: tértisen arra a boldogító utra, hol állandó, örök bért kaphatok.

A lány némán állott előttem s én annyira el voltam bűvölve, hogy már-már kimondtam: bér fejében legyen ő enyém, őt tárczába nem zárhatom.

Ekkor lépett be tiszteletes urambátyám. Arcza szokatlan nyájas, ajka nevetésre álló, tekintete bátorító.

No, edes tanító öcsémuram megkapta már a senmit, fáradsága örökké tartó bért? Biz én nem.

Hogy, hogy? — Gizellám, nem adta át tanító urnak?

Itt van, urambátyám, csakhogy én nem ilyen semmit kértem.

Hát öcsémuram, én másféle semmit sohasem ismertem s ugy tudom, nincsen is!

Bevallom tudatlanságomat. Eddigi béreim mind pénzértéket képviseltek, amit tárczámba téve sohasem bírtam megőrizni. Egyetlen vágyam pedig oly bérre szert tenni, mely örökké enyém legyen, tehát pénzt ne is képviseljen.

És megtalálta azt a bért? Meg!

Ha szolgálhatunk vele, szivesen megtesztük a mi jó tanítóknak.

Csakis önök adhatják!

Csakugyan? vágott közbe Gizella.

Te mondtad, edesem!

Ime, amit az állam, az a nagy ur, a község, ez az uraság nem birt adni: az kitelt egy szegény lelkész házából.

Tanításombére egy kisasszonyka, ki tárczámba nem fér s kin tul nem adhatok.

Nem panaszkodhatom sorsom ellen! Az ember vágyai nem elérhetetlenek: csak tudja ő az elértben föltalálni azokat.

És én tanítok most emberszeretetre, pénz-megbecsülésre. — Hogy esett ez meg? Feleljen rá Gizellám szíve s a nő praktikus esze.

jelenik meg, a téli évszakban pedig havonként kétszer, nagy 8-adrét alakú, három nyomtattott íven. Minden egyes füzet öndíj egészét képez és 10-15 életrajzot fog tartalmazni. — A díszesen kiállított első füzet a következő érdekes tartalommal jelent meg: Eletrajzok: Blaha Lujza, Barabás Fejér Lilla, Dézsy Zsigmond, Foltényi Vilmos, Horváth Vinczéz, Mátrai B. B., Miklós Gyula, Kenézy Csátár- és Ujj Ferenczről. Továbbá föltalálhatók az első füzetben: Miklós Gyula naplójából emlékek és élmények; — a kassai magyar színészársaság törvényei 1838/9 évről; egykoru följegyzések a magyar színészetletről; — apróságok és adomák azok életéből, kiknek életrajzai az első füzetben megjelentek; — régi színlap és végül színműtár. — Előfizetési ár: Tíz füzetre (az első kötetre) 3 frt. — Öt füzetre 1 frt 50 kr. — Egy füzetre 30

kr, mely összegek a „Színészeti Közlöny“ kiadóhivatalába (Kassa, Kovács utca 15. sz. a.) küldendők. Egy füzetnek bolti ára 40 kr. Kapható Budapesten, Aigner Lajosnál s minden hazai könyvárúsnál. Ajánljuk ez érdekes művet úgy a színészek, mint az irodalombarátok szíves figyelmébe.

— **Jutalom-könyv.** „Hazaszeretet Könyve.“ cz. ifjúsági gyermek-olvasmányt adott ki Dolinay Gyula az iskolai vizsgálatokra, s e szempontból az kiválóan ajánlható, mert olcsó (100 péld. 27 frt 50 kr., 50 péld. 14 frt., 20 péld. 5 frt 80 kr.), díszes és gazdag tartalmu. Tartalmát honszeretetre lelkesítő érdekes közlemények képezik. Irtak bele: Váradi Antal, dr. Molnár Antal, Komócsy József, Mikszáth Kálmán, Porzso Kálmán, P. Szatmáry Károly, Radó Antal, Hevesy József, Reviczky Gyula,

Szépfiáldy Ö. Ferencz, Dolinay Gyula, Földváry István, Relle Iván, Incezy László, Székely János, B. Büttner Lina, György Aladár, Hentaller Lajos, Adorján Sándor, Talyné Hentaller Mariaka, Perényi Kálmán, Berényi László, Brankovics György, Szaóó Endre, Horváth Zoltán, dr. Ompoly M. Ernő, Léva Sándor. A kötetke allegorius színes borítékba van foglalva és 15 történelmi képi díszíti, 6 tömött ívre terjed, nagyobb gyermekeknek kitűnő, becses ajándék. Kisebb gyermekek számára a föntebbi áron kapható a „Gyöngy-sorok“ cz. képes könyv. Mindkettő levelező lapon szerzőnél, Budapest, Zöldfa-utca 32. sz. utánvételel mellett rendelhető meg, s azonnal küldetik. E czélú szerző és jutalomkönyveket ajánljuk az iskolahatóságoknak.

23. szám.

H I R D E T É S E K.

Június 10, 1883.

3139/1882.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **besztercebányai püspöki uradalom** végrehajtatónak **Szadanka Józsefné** szül. Benyák Terézia végrehajtást szenvedő elleni **50 frt 50 kr** tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Szadanka Józsefné szül. Benyák Teréziának a gr.-szöllői 101 sz. tjkvben A I 1. — 2. és 5. sorsz. alatti **fekvőségére** úgy az A I 6. sorsz. alatt bevezetett $\frac{1}{8}$ telki **közvetlegelő** illetőségre; továbbá az ezen ivben A I 3. sorszám alatt volt azonban végrehajtási zálogjoggal terheltén Hugyez István tulajdonánál a gr.-szöllői 351. számú tjkvben A I. sorsz. alá átvezetett **fekvőségre**, végre ugyanezen a gr.-szöllői 101. számú tjkvben A I 4. sorsz. alatt volt szintén végrehajtási zálogjoggal terheltén ifj. Havran János és neje Gajdos Mária tulajdonánál a gr.-szöllői 381. ivben A I 1. sorszám alá átvezetett **ingatlanukra** az árverést **650 frt** ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi augusztus hó 4-ik napján** délelőtti 10 órákor **Gr.-Szöllős** községében a bíró lakánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának **10%**-át vagyis 65 frt o. é. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

Kelt Léva, 1883. évi május hó 5-ik napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

141.

Gyenes József, kir. járásbíró.

3123/1882.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **besztercebányai püspöki uradalom** végrehajtatónak **Gyurovsky István** végrehajtást szenvedő elleni **70 frt 50 kr** tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Gyurovsky István nevében volt azonban végrehajtási zálogjoggal terheltén Izolt József (herslor) tulajdonába átment s a gr.-szöllői 57. számú tjkvben A I 1—7. sorszám alatt foglalt **fekvőségbeni** osztatlan $\frac{1}{2}$ rész illetményére és tartozékára **1162 frt o. é.** továbbá Gyurovsky Istvánnak a gr.-szöllői 290. számú tjkvben A 1—12. sorszám alatt foglalt **fekvőségbeni** $\frac{1}{4}$ rész jutalékára és tartozékára **1333 frt o. é.** továbbá a gr.-szöllői 294. számú tjkvben A I 1—6. sorszám alatti **fekvőségbeni** $\frac{1}{2}$ rész illetményére **230 frt o. é.** és az ugyanezen ivben A II 1—6. sorszám alatti **fekvőségbeni** $\frac{1}{2}$ rész tulajdoni jutalékára az árverést **220 frt** ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi augusztus hó 1-ő napján** délelőtti 9 órákor **Gr.-Szöllős** községében a bíró lakánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának **10%**-át vagyis a gr.-szöllői 57. ivben az A I 1—7. sorszám alatti fekvőség $\frac{1}{2}$ részére 116 frt 20 kr o. é. a gr.-szöllői 290 ivben az A I 1—12. sorszám alatti fekvőség $\frac{1}{4}$ részére 138 frt 80 kr o. é. a gr.-szöllői 294 ivben az A I 1—6. sorszám alatti fekvőség $\frac{1}{2}$ részére 23 frt o. é. és az ugyanezen ivben A II 1—6. sorsz. alatti fekvőségbeni $\frac{1}{2}$ rész illetményre 22 frt o. é. készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

Kelt Léva, 1883. évi május hó 10. napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

142.

Gyenes József, kir. járásbíró.

3160/1882.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **besztercebányai püspöki uradalom** végrehajtatónak **Chlebo András** és társai végrehajtást szenvedők elleni **28 frt 84 kr** tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében Chlebo Andrásnak a gr.-szöllői 10. sz. tjkvben A I. 1—8. sorszám alatt foglalt **fekvőség** és tartozékára **879 frt o. é.** továbbá az A + 1. sorsz. alatti fekvőségére 33 frt o. é., továbbá az A + 2 sorsz. alatti **fekvőségére 63 frt o. é.**, s végre az A + 3. sorsz. alatti **ingatlanára**, az árverést **62 frt** ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi augusztus hó 3-ik napján** délelőtti 10 órákor **Gr.-Szöllős** községében a bíró lakánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának **10%**-át vagyis az A I 1—8. sorszám alatti fekvőség és tartozékára 87 frt 90 kr. az A + 1. sorszám alatti fekvőségre 3 frt 30 kr., az A + 2. sorszám alatti fekvőségre 6 frt 80 kr., és az A + 3. sorsz. alatti fekvőségre 6 frt 20 kr készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

Kelt Léva, 1883. évi ápril hó 25. napján. A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

143.

Gyenes József, kir. járásbíró.

Minek PESTRE?
Minek BÉCSBE?

mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre.

HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER
& WILSON-

G É P E T

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi ezélokra 5 évi jótállásom mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Öreg gépek becséréltetnek, vagy igazítottak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedésében
Léván.

144. 38. 13.

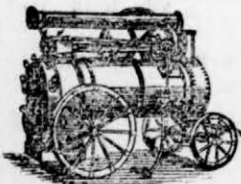

Szénsavdus természetes égv. asztali viz, hathatósna bizonyult a légzési szervek és gyomor bántalmainál.

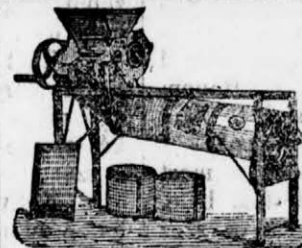
Kutvállalat Kahi és társa Krondorfban

Carlsbad mellett.

Főraktár Budapesten: Emmerling és Rabschnál (ezelőtt Radoczay és Bányay) Koronaherczeg-utca 11. sz., a. fűszer-, csemege- és nagybani ásványviz kereskedésben. Árjegyzékek kívánatra bérmentve. Mindennemű megrendelések legpontosabban eszközöltenek. 145. 10-4.

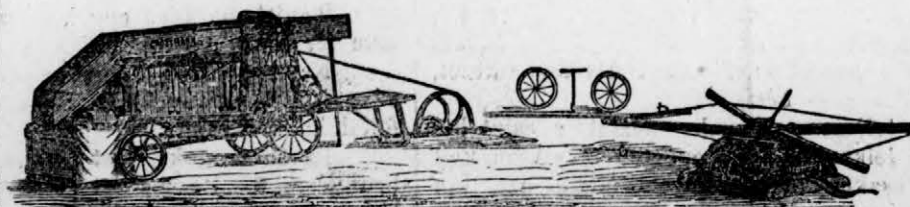
Ransomes, Head és Jefferies
FŐÜGYNÖKE,
Grossmann J.
BUDAPESTEN

146. 9-6.

Grossmann és Rauschenbach
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
BUDAPESTEN.

Szives megkeresésért vagy gyártelepünk meglátogatására tisztelettel felkéretik.

Tisztelettel alulírott, mint hosszú időn át Léva város és vidékének bizalmával megajándékozott kereskedő — üzletével föl hagyván, kedves kötelességének ismeri, mely tisztelete mellett köszönetét nyilvánítani mindazoknak, kik bizalmukkal őt vásárlásaik által megtisztelték. Egyszermind tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy lakását szentultra Bécsbe helyezte át, hol

megrendelési irodát

állítván föl, elfogad bármely természetű megbízást, legyen az bármilyen megrendelés, vagy egyéb közvetítés; s mindezek teljesítését a legsolidabb föltételek mellett a lehetőleg gyorsan eszközöli.

Tisztelettel

BÉCS, 1882. június hó 6-án.

(Lilienbrunn-gasse Nr. 10, I. emelet.)

Weisz Ferdinand.

147.